

EUROPEJSKIE CENTRUM ROZWOJU KADR LEX S.C.
15-704 Białystok,
Al. Jana Pawła II 59/43
tel. 666 025 333 ; tel. 85 30 70 999; fax : 85 87 30 058
e-mail: biuro@ecrklex.pl

www.ecrklex.pl

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

(wersja „skrótowa” – dla małoletnich)

Opracowanie: Elżbieta Linowska; Janina Steczkowska

ISBN 978-83-66865-57-0

Kopiowanie na dowolnych nośnikach, rozpowszechnianie całości lub fragmentów jest zabronione. ODN PROLEGIS Elżbieta Linowska wyraża zgodę na wykorzystanie materiałów w jednostkach oświatowych, które w sposób legalny weszły w ich posiadanie.

Prawa autorskie: **ODN PROLEGIS ELŻBIETA LINOWSKA**

**STANDARDY OCHRONY
MAŁOLETNICH
w Ośrodku Szkolenia Kierowców**
(wersja skrócona – dla małoletnich)

Rybnik, 4 październik 2024 rok

OCHRONA MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZIENIEM w Ośrodku Szkolenia Kierowców „AVANT” w Rybniku

Jednym z najważniejszych celów działania naszego Ośrodka jest chronienie Was przed różnymi formami przemocy, przeciwdziałanie wszelkiej dyskryminacji oraz budowanie przez nasz Ośrodek bezpiecznego i przyjaznego Wam środowiska.

Oznacza to, że każdy pracownik Ośrodka ma obowiązek troszczenia się o Wasze dobro i bezpieczeństwo oraz udzieli Wam pomocy, zgodnie ze swoimi kompetencjami.

Zadania te precyzuje bardzo ważny z punktu widzenia Waszego bezpieczeństwa dokument – „Standardy ochrony małoletnich”.¹.

Został on skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania, z których możecie skorzystać w sytuacjach zagrożenia Waszego bezpieczeństwa lub podejrzenia czy przypuszczenia, że takie sytuacje Wam zagrażają.

Poniżej prezentujemy informację o tym, w jaki sposób macie postępować w sytuacjach, gdy:

- gdy ktoś na terenie naszego Ośrodka wyrządza Wam krzywdę, lub
- chcecie fakt doznania różnego rodzaju krzywdy zgłosić pracownikom naszego Ośrodka.

Rodzaj krzywdy

Stosowana wobec Ciebie przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna

Ktoś przez DŁUŻSZY CZAS stosuje wobec Ciebie przemoc lub jest agresywny, nęka Cię w różny sposób, np. stosuje:

Przemoc fizyczną: atak, napastowanie seksualne, nadużywanie swojej przewagi nad Tobą, fizyczne zaczepki lub dokuczanie, zmuszanie Cię do robienia nieprzyjemnych rzeczy, rzucanie w Ciebie przedmiotami.

Przemoc słowną: obelgi, bezpośrednie obrażanie, plotki i obraźliwe żarty, groźby. Przemoc słowna może być także wymierzona w Twoją rodzinę i w przyjaciół po to, aby jeszcze bardziej Ci dokuczyć.

Przemoc psychiczną: poniżanie, wykluczanie/izolacja/milczenie, obraźliwe pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu), wulgarne gesty, śledze-

¹ **Standard** – norma, wymóg, kierunki działań szkoły na rzecz ochrony dzieci.
Małoletni – osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.

nie/szpiegowanie, obraźliwe SMS-y i MMS-y, wiadomości na forach internetowych; telefony i e-maile (zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające); niszczenie rzeczy należących do Ciebie.

Ścieżka postępowania

1. Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, powiedz o tym pracownikowi Ośrodka. Przedstaw mu sytuację, a jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie, poinformuj go o tym. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Poinformuj także rodziców o tym, co Cię spotyka.
2. Pracownik, do którego się zgłosiłeś, podejmie działania, mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami, jeśli wyrażą oni wolę uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym.
3. Po wyjaśnieniu okoliczności i ustaleniu rodzaju zachowań przemocowych wobec Ciebie, wysłuchaniu wyjaśnień ich sprawcy/sprawców przemocy, pracownik Ośrodka podejmie stosowne działania, poinformuje o tym ich rodziców i (jeśli zajdzie taka konieczność) policję.

Rodzaj krzywdy

Ktoś celowo zniszczył lub przywłaszczył sobie Twoje rzeczy.

Ktoś (osoba Ci znana lub nieznana) okradł Cię, przywłaszczył sobie rzecz, która należała do Ciebie. Ktoś celowo zniszczył rzeczy należące do Ciebie.

Ścieżka postępowania

1. Zgłoś zdarzenie kradzieży lub zniszczenia Twoich rzeczy pracownikowi Ośrodka - przedstaw mu, kiedy, gdzie i w jakich okolicznościach to się stało. Poinformuj o ewentualnych świadkach zdarzenia.
2. Powiedz o tym zdarzeniu swoim rodzicom.
3. Pracownicy Ośrodka podejmą działania wyjaśniające. Jeżeli sprawca celowego zniszczenia lub kradzieży Twojej rzeczy zostanie ustalony lub wskazany, pracownicy Ośrodka poinformują o tym jego rodziców oraz (jeśli zajdzie taka konieczność) policję.

Przemoc domowa, której doświadczasz.

Przemoc domowa – to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające Twoje prawa lub dobra osobiste, w szczególności:

- a) narażające Cię na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające Twoją godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną – np. namawianie lub zmuszanie Cię przez dorosłego do uczestniczenia w prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
- c) powodujące szkody na Twoim zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące Twoje cierpienie,
- d) ograniczające lub pozbawiające Cię dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające Twoją prywatność lub wzbudzające u Ciebie poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia.

W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu Ciebie lub potwierdzenia się podejrzeń, że jesteś w domu krzywdzony, pracownicy naszego Ośrodka podejmą wymagane prawem, chroniące Cię działania.

Ścieżka postępowania

1. Możesz ujawnić pracownikowi Ośrodka, do którego masz zaufanie, że dzieje Ci się krzywda i poprosić go o pomoc w tej trudnej dla Ciebie sytuacji.

Może wystąpić również przypadek, że pracownik obserwując Cię, podejrzewa, że jesteś krzywdzony, chociaż mu tego nie zgłosiłeś. W tej sytuacji pracownik przeprowadzi rozmowę z Tobą oraz Twoimi rodzicami/prawnymi opiekunami, w celu zweryfikowania podejrzeń.

2. Po uzyskaniu informacji od Ciebie pracownik Ośrodka podejmie interwencję w Twojej sprawie: zbierze od Ciebie informacje na temat krzywdy, której doświadczyłeś – ustali jej formy i okoliczności. Rozmowa z Tobą będzie podstawą do oceny stopnia zagrożenia Twojego bezpieczeństwa.
3. Pracownik Ośrodka wspólnie z Twoimi rodzicami (lub jednym z nich, tym, który Cię nie krzywdzi) podejmie stosowne, zgodne z zakresem swoich kompetencji działania, mające na celu Twoją ochronę.

Uwaga!

- *Gdyby prowadzone przez Ośrodek działania nie byłyby wystarczające do zapewnienia Ci pomocy, której potrzebujesz, Ośrodek nawiąże współpracę z instytucjami pomocowymi.*
- *W sprawach trudnych lub związanych z popełnieniem przestępstwa, pracownik Ośrodka powiadomi sąd rodzinny.*
- *W sytuacjach bezpośrednio zagrażających Twojemu zdrowiu lub życiu, pracownik Ośrodka powiadomi policję lub prokuraturę rejonową.*

Pamiętaj!

Każde zachowanie o charakterze przemocowym, również seksualnym, wobec osoby małoletniej jest przestępstwem. Ośrodek ma obowiązek zgłosić sprawę wykorzystywania seksualnego osoby małoletniej na policję.

Rodzaj krzywdy

Jesteś przez kogoś nierówno traktowany, dyskryminowany.

Dyskryminacja to nierówne, gorsze traktowanie kogoś ze względu na jakąś cechę. Powodem dyskryminacji są najczęściej: płeć, wiek, rasa, niepełnosprawność, orientacja seksualna, cechy fizyczne, religia, przynależność do grupy etnicznej, narodowej lub społeczno-kulturowej, przekonania polityczne lub inne przekonania, a także status materialny i pochodzenie społeczne. Przejawy dyskryminacji są różne – np. ktoś wyśmiewa się, drwi, szydzi, prześladuje Cię z powodu Twojego wyglądu, zachowania, poglądów, pochodzenia, statusu materialnego, płci, orientacji seksualnej lub z jakiegokolwiek innej przyczyny.

Ścieżka postępowania

1. Porozmawiaj o tym z pracownikiem Ośrodka, któremu ufasz - opowiedz szczerze o tym, czego, z jakiego powodu i od kogo doświadczyłeś dyskryminacji. To trudna dla Ciebie sytuacja, więc nie obawiaj się poprosić pracownika Ośrodka o pomoc i interwencję w tej sprawie.
2. Poinformuj także swoich rodziców o całej sytuacji, przedstaw im wszystkie okoliczności zdarzenia.
3. Pracownicy Ośrodka podejmą działania wyjaśniające okoliczności zdarzenia, zmierzające do określenia jego znaczenia dla Ciebie oraz ustalenia sprawcy/sprawców Twojej krzywdy.
4. Po ustaleniu okoliczności zdarzenia oraz jego sprawców poinformują o tym ich rodziców (jeśli zajdzie taka konieczność) **szkołę, do której sprawcy uczęszczają.**

Rodzaj krzywdy

Doświadczyłeś różnych form przemocy w sieci.

Cyberprzemoc ma miejsce wtedy, gdy doświadczylesz przemocy w sieci w jakiegokolwiek formie – nękania, straszenia, szantażowania z użyciem sieci, publikowania lub rozsyłania ośmieszających, kompromitujących Cię informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci. Cyberprzemocą jest również podszywanie się kogoś w sieci pod Ciebie wbrew Twojej woli.

Ścieżka postępowania

1. Postaraj się zabezpieczyć dowody przemocy stosowanej wobec Ciebie w sieci.
2. Zgłoś ten fakt pracownikowi Ośrodka oraz swoim rodzicom.

Pracownik Ośrodka wysłucha Cię oraz przeanalizuje dowody, które dostarczysz.

3. Jeśli masz świadków doświadczanej przez Ciebie cyberprzemocy, powiedz o nich pracownikowi Ośrodka. Identyfikacja sprawcy często jest możliwa dzięki zebranych materiałom – wynikom rozmów z osobą zgłaszającą cyberprzemoc i analizie zebranych z sieci dowodów.
4. Pracownik Ośrodka wspólnie z Tobą i Twoimi rodzicami oceni, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem.
5. Po dokonaniu analizy dowodów i ustaleniu okoliczności cyberprzemocy pracownik Ośrodka podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy cyberprzemocy.

Pamiętaj:

- *Nie jesteś winien/winna zaistniałej sytuacji i nikt nie ma prawa zachowywać się wobec Ciebie w ten sposób.*
- *Pomoc, którą otrzymasz ze strony pracowników Ośrodka nie kończy się w momencie zakończenia procedur ustalenia sprawcy i przekazania sprawy szkole, do której sprawca uczęszcza.*
- *Pracownicy Ośrodka będą w sposób szczególny czuwać nad Twoim bezpieczeństwem i zwracać uwagę, czy nie są podejmowane wobec Ciebie dalsze działania przemocowe.*

Rodzaj krzywdy

Ktoś wysłał Ci w Internecie treści szkodliwe, nielegalne i niepożądane.

Są to treści, które mogą wywołać u Ciebie negatywne emocje i które promują czy też po prostu przedstawiają niebezpieczne albo niezgodne z prawem zachowania.

Są to treści nawołujące do samookaleczeń, samobójstw, zachowań szkodliwych dla zdrowia, treści dyskryminacyjne, promujące wrogość, nienawiść, treści pornograficzne dostępne bez żadnego ostrzeżenia, fake newsy - fałszywe wiadomości.

Pamiętaj, że sprawcą jest osoba, która udostępniła szkodliwe treści lub twórca tych treści.

Ścieżka postępowania

1. Zgłoś ten fakt rodzicom oraz pracownikowi Ośrodka któremu ufasz.
2. W miarę swoich możliwości i umiejętności zabezpiecz dowody. Skorzystaj z pomocy rodziców. Jeśli masz świadków zdarzenia, poinformuj o nich pracownika Ośrodka.

Zabezpieczenie dowodów jest przede wszystkim zadaniem Twoich rodziców lub opiekunów prawnych. Dowody odgrywają kluczowe znaczenie w identyfikacji sprawców.

3. Pracownik Ośrodka powiadomi Twoich rodziców o zaistniałym zdarzeniu.
4. We współpracy z nimi, po dokonaniu analizy dowodów, ustali okoliczności uzyskania przez Ciebie dostępu do szkodliwych treści.
5. Jeżeli wysyłane do Ciebie treści można bezpośrednio powiązać z uczniami określonej szkoły, pracownik Ośrodka przekaze informacje o zdarzeniu tej szkole. Szkoła podejmie zgodnie z jej statutem działania mające na celu ustalenie sprawcy i zastosowanie wobec niego ustalonych w statucie środków dyscyplinujących.
6. **Jeżeli upowszechniane treści naruszały obowiązujące prawo, Ośrodek złoży zawiadomienie na policję.**

Rodzaj krzywdy

Ktoś naruszył Twoją prywatność – nieodpowiednio lub niezgodnie z prawem wykorzystał w sieci Twoje dane osobowe lub wizerunek.

Ścieżka postępowania

1. Zgłoś ten fakt rodzicom oraz pracownikowi Ośrodka, któremu ufasz. Przedstaw mu sytuację (szczegóły sprawy), okoliczności naruszenia Twoich praw.
2. W miarę swoich możliwości i umiejętności lub przy pomocy rodziców zabezpiecz dowody – materiały świadczące o wystąpieniu nieodpowiedniego lub niedozwolonego prawem działania – w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu, konwersacja w komunikatorze lub mms/sms).

Zabezpieczenie dowodów jest przede wszystkim zadaniem Twoich rodziców lub opiekunów prawnych. Dowody odgrywają kluczowe znaczenie w identyfikacji sprawców.

Uwaga!

Zebrane dowody muszą jasno wskazywać na konkretnego sprawcę oraz na to, że sprawca świadomie zmierzał do wyrządzenia Ci szkody majątkowej lub osobistej.

3. Jeśli masz świadków zdarzenia, poinformuj o nich pracownika Ośrodka.
4. Pracownik Ośrodka powiadomi Twoich rodziców o zaistniałym zdarzeniu.
5. We współpracy z nimi, po dokonaniu analizy dowodów oraz treści Twojego zgłoszenia ustali okoliczności naruszenia Twojej prywatności.
6. Dokonaj zmian identyfikujących Cię w sieci – powinni być przy tym Twoi rodzice.
7. Jeżeli sprawcę/sprawców naruszenia Twojej prywatności można bezpośrednio powiązać z uczniami określonej szkoły, pracownik Ośrodka może przekazać informację o zdarzeniu tej szkole.
8. Jeżeli faktu naruszenia Twojej prywatności nie można bezpośrednio powiązać z uczniami jakiegokolwiek szkoły, pracownik Ośrodka w porozumieniu z Twoimi rodzicami może przekazać dowody policji.

W takiej sytuacji identyfikacji sprawcy dokonuje policja.

Rodzaj krzywdy

Nawiązałeś niebezpieczne kontakty w Internecie.

W przypadkach niebezpiecznych kontaktów inicjowanych w Internecie może dochodzić do zagrożenia Twojego życia i zdrowia, a także szantażu i przymusu realizacji czynności seksualnych.

Ścieżka postępowania

Jeśli Twoi rodzice lub opiekunowie prawni zgłoszą w Ośrodku taki problem związany z Tobą lub zrobisz to Ty sam:

1. Opowiedz o nim dokładnie rodzicom oraz pracownikowi Ośrodka, któremu ufasz.
2. Zbierz dowody dostępne w formie elektronicznej (zapisy rozmów w komunikatorach, na portalach społecznościowych; zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail). Zabezpiecz te dowody.
3. Przekaż dowody pracownikowi Ośrodka i rodzicom. Od chwili przekazania Ośrodkowi przez Ciebie i rodziców dowodów, to ona we współpracy z rodzicami zgłasza sprawę policji w celu ustalenia sprawcy. I to policja prowadzi dalsze dochodzenie w Twojej sprawie.

Uwaga!

Nie podejmuj samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy – to zadanie policji. Nie próbuj bezpośrednio kontaktować się ze sprawcą.

Gdzie można się poskarżyć, gdy Wasze prawa są łamane?

Jeśli znacie kogoś, kto potrzebuje pomocy lub sami znajdujecie się w trudnej sytuacji, możecie skontaktować się z policją (numer 112) oraz instytucjami niosącymi pomoc dzieciom. Oto niektóre z nich:

112 – nr alarmowy

116 111 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży;

800121212 – Dziecięcy telefon zaufania, prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka.